

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1603/17-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Zátor, příspěvková organizace
Sídlo	Loučky 86, 793 16 Zátor
E-mail	zszator@zszator.com
IČ	00852627
Identifikátor	600132021
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Barbora Šovčíková
Zřizovatel	Obec Zátor
Místo inspekční činnosti	Loučky 86, 793 16 Zátor
Termín inspekční činnosti	2. 10. 2017 – 5. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Zátor, příspěvková organizace (dále „škola“) sdružuje základní školu s nejvyšším povoleným počtem 350 žáků, mateřskou školu s nejvyšším povoleným počtem 70 dětí, školní družinu s nejvyšším povoleným počtem 210 žáků a školní jídelnu. Ke vzdělávání škola přijímá všechny zájemce splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy.

Úplná základní škola vykazovala ke dni inspekce 221 žáků, přibližně polovina z nich dojíždí z okolních obcí. Výuka probíhala v 1. až 9. ročníku, v každém po jedné třídě. Základní škola evidovala 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání se řídí Školním vzdělávacím programem (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání „Škola v pohybu“, platným od 1. září 2017. Ve škole je zřízena rovněž přípravná třída, ve které se v letošním školním roce vzdělává 5 dětí s odkladem povinné školní docházky podle ŠVP pro předškolní vzdělávání „Barevná cesta ke škole“ platného od 1. září 2015. Pro přípravnou třídu zřizovatel na letošní školní rok udělil výjimku z nejnižšího počtu dětí.

Dříve samostatná mateřská škola je součástí školy až od roku 2013. V současné době je trojtřídní a ke dni inspekce v ní bylo zapsáno 52 dětí. V mateřské škole probíhá společné vzdělávání s podpůrnými opatřeními u jednoho dítěte. Dvě početně menší třídy jsou věkově homogenní (pro děti mladší 3 let a pro děti v předškolním věku) a jedna je částečně věkově smíšená. Mateřská škola realizuje ŠVP pro předškolní vzdělávání s názvem „Barevná cesta“ platný od 1. září 2017, zaměřený na environmentální vzdělávání a střídání ročních období.

Školní družina má sedm oddělení, ve kterých bylo přihlášeno celkem 187 žáků z obou stupňů základní školy. Poskytované zájmové vzdělávání se řídí ŠVP pro školní družinu, platným od 1. září 2016.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje kvalifikační požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Své znalosti v oblasti řízení školství získala vysokoškolským vzděláním v akreditovaném studijním programu školský management i absolvováním řady dalších kurzů. Při řízení školy vychází ze zpracované koncepce zaměřené na vytváření kvalitní školy a komplexní zajištění podmínek pro poskytované vzdělávání. Její dílčí cíle průběžně vyhodnocuje a přizpůsobuje reálným možnostem. V uplynulém období se zaměřila zejména na rozvoj kompetencí pedagogů základní školy v oblasti komunikace, sebereflexe a týmové spolupráce. Ředitelka požadovaným způsobem spolupracuje se školskou radou a umožňuje jí přístup k potřebným informacím a dokumentům. Vedení školy se aktivně zapojuje do přípravy a realizace místních akčních plánů a rozšiřuje tak možnosti spolupráce s řadou dalších subjektů. Řídící a kontrolní činnost probíhá plánovaně a společně se závěry externích kontrolních orgánů je zdrojem podnětů k přijímání potřebných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Menší kolektiv zaměstnanců umožňuje efektivní komunikaci při denním osobním kontaktu nebo na operativních pracovních schůzkách. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává pedagogická rada. Řídící a kontrolní pravomoci jsou delegovány na širší vedení školy, jehož členové plní své úkoly v rámci stanovených kompetencí. Systém řízení školy je funkční, je zajištěna návaznost zpracovaných dokumentů v oblasti plánovací, kontrolní i hodnotící. Platné školní řády i vnitřní řády organizace obsahují jednoznačná a srozumitelná pravidla stanovená pro její příslušné součásti. Učební plány pro jednotlivé ročníky jsou dodržovány. Aktuální rozvrh vyučovacích hodin respektuje zásady školní psychohygieny.

Po připojení mateřské školy ke škole řešilo vedení sjednocení koncepčních záměrů a dosažení požadovaného stupně kompetencí pedagogických pracovníků i v této součásti organizace. Podobně jako v základní také v mateřské škole pracuje externí kouč a sociální pracovník, kteří pomáhají zaměstnancům se vzájemnou komunikací. Nabízejí také více příležitostí pro jednání se zákonnými zástupci. Vedení školy reagovalo na závěry z pedagogických rad a hospitací a konstatovalo, že dosavadní způsoby práce dostatečně nesměřovaly ke konkrétním opatřením na podporu moderních, tvořivých přístupů při vzdělávání dětí a omezení neúčelných rutinních postupů v práci pedagogů. Ředitelka tedy zacílila systém dalšího vzdělávání pedagogů do oblasti individualizace a diferenciaci vzdělávací činnosti ve třídách. Je zřejmé, že vedení školy umí najít a pojmenovat rezervy v mateřské škole a hledá a nabízí řešení koučingem, společnými akcemi i promyšleným směřováním dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, což považuje inspekce za významný přínos pro další rozvoj organizace. Mateřská škola realizuje srozumitelnou organizační strukturu (pro rodiče i zaměstnance) postavenou na praxi ověřených pravidlech z řízení základní školy a na funkčním vnitřním informačním systému. Ředitelka dochází do mateřské školy téměř denně a tím získává potřebnou zpětnou vazbu o jejím chodu. Řízením odloučeného pracoviště byla pověřena nová zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu, která v rámci účinně stanovených kompetencí realizuje organizační a vzdělávací systém vyplývající ze ŠVP pro předškolní vzdělávání a pozitivně ovlivňuje interpersonální vztahy na pracovišti i postupnou stabilizaci mateřské školy, jak vyplývá také z ankety vyplněné učitelkami.

Pedagogický sbor školy je poměrně stabilní, průběžně dochází jen k dílčím obměnám v jeho složení. Ve škole působí 16 odborně kvalifikovaných vyučujících pro základní školu (včetně přípravné třídy) a 5 učitelek pro mateřskou školu, z nichž jedna si doplňuje vzdělání vysokoškolským studiem, které zahájila před 1. lednem 2015. Na péči o dvouleté děti se podílí kvalifikovaná chůva. Požadované vzdělání má rovněž 7 pedagogických pracovníků ve školní družině. Na základě přiznaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pracuje ve škole celkem 5 převážně vysokoškolsky vzdělaných asistentů pedagoga, tři z nich působí současně v základní škole a školní družině. Pedagogičtí pracovníci pověřeni výkonem jednotlivých specializovaných činností a výchovným poradenstvím absolvovali úspěšně studium pro získání dalších kvalifikačních předpokladů. K dalšímu profesnímu rozvoji přispívá systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který vychází z dlouhodobé strategie a z plánu pro aktuální školní rok. Zohledňuje cíle a priority organizace stanovené v koncepčních záměrech i specifické zájmy jednotlivých zaměstnanců. V uplynulém období bylo vzdělávání pedagogů orientováno převážně na způsob práce se žáky vyžadujícími jednotlivá podpůrná opatření, komunikaci, mediační výcvik, týmovou spolupráci, rozvoj klíčových kompetencí učitele, způsob výuky matematiky dle metody profesora Hejného a efektivní řízení školy. Poznatky z navštívených kurzů jsou vyučujícími zřetelně aplikovány a uplatňovány ve vzdělávacím procesu. Pedagogičtí zaměstnanci jsou vedeni k sebehodnocení a motivováni k dalšímu sebevzdělávání i v rámci zavedeného systému pro plánování osobnostního rozvoje.

ŠVP pro základní vzdělávání je zpracován promyšleně, v návaznosti na reálné podmínky a možnosti školy. Škola průběžně vyhodnocuje jeho efektivitu ve výuce jednotlivých ročníků a přijímá potřebná opatření. Na legislativní změny včas reaguje prováděním požadovaných aktualizací. Nově byl zaveden předmět zaměřený na taneční a pohybovou výchovu. Výuka anglického jazyka probíhá od prvního ročníku.

Škola působí ve dvou místech poskytovaného vzdělávání. Základní škola, přípravná třída a školní družina je umístěna v prostorné budově s odpovídajícím počtem učeben a místností pro všechny třídy a oddělení. Učebny jsou většinou vybaveny interaktivní technikou, učitelé

mají pro zefektivnění výuky a vedení dokumentace k dispozici počítače nebo notebooky. Školní družina může vedle svého vlastního zázemí standardně vybaveného stavebnicemi, hrami, časopisy a spotřebním materiálem využívat také další prostory školy. Součástí areálu je prostorná tělocvična, rekondiční centrum, školní hřiště a multifunkční hrací plocha. Ve druhé budově pro dříve dvoutřídní mateřskou školu jsou nyní umístěny tři třídy. Přestože dvě z nich jsou méně početné, jsou výsledné prostorové podmínky poměrně stísněné a nejsou příliš optimální pro naplňování ŠVP. Vedení školy proto se zřizovatelem projednává možnost přístavby, která by současnou nevyhovující situaci vyřešila. Na obou pracovištích byly provedeny celkové úpravy zázemí pro pedagogy, které výrazně zlepšily podmínky pro jejich vzájemnou spolupráci.

Škola usiluje o bezpečné prostředí pro vzdělávání, provádí dohled nad dětmi a žáky včetně akcí pořádaných mimo prostor školy. Zajišťuje úkoly v hodnocení a prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Děti a žáci jsou poučováni přiměřeně jejich věku o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, zároveň jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování i s možnými riziky, se kterými se mohou setkat ve škole, jejím okolí nebo při činnostech mimo školu. Evidence školních úrazů je vedena, převažují úrazy drobného charakteru.

Finanční podmínky školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2016 a zdrojů financování v roce 2017 k termínu inspekční činnosti. Škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelovými dotacemi z rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Přímé výdaje na vzdělávání zahrnovaly finanční prostředky na poskytovaná podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Mezi další zdroje financování patřily finanční prostředky z rozpočtu zřizovatele na provoz školy, prostředky spolufinancované z Evropského sociálního fondu na projekt „Zvýšení kvality vzdělávání v ZŠ a MŠ Zátor“, dále vlastní příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, především úplata za předškolní a zájmové vzdělávání, příjmy z pronájmů nebytových prostor a příjmy za obědy cizích strávníků. Přínosem pro školu rovněž byly finanční dary na podporu vzdělání. Škola vhodně využívala těchto prostředků k financování potřeb souvisejících s výchovou a vzděláváním.

Školní stravování je poskytováno ve dvou vlastních školních jídelnách. Podávaná strava je pestrá, často je nabízeno ovoce nebo zelenina. Pitný režim je dětem zajištěn trvale a žákům v době podávání svačinek a oběda. Škola připravuje na základě lékařských zpráv pro děti a žáky školní stravování v dietním režimu. Doplňková činnost (cizí strávníci) nenarušuje poskytování školního stravování.

Přehledné informace o činnosti všech součástí školy jsou dostupné na pravidelně aktualizovaných webových stránkách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na prvním stupni směřovala k naplnění požadovaných výstupů a rozvoji vědomostí a dovedností žáků podle jejich individuálních možností. Učitelé většinou vhodně střídali frontální formu se samostatnou a skupinovou prací, volili efektivní metody k dosažení stanoveného cíle a účelně používali odpovídající výukové materiály a učební pomůcky. Navazovali na znalosti žáků z předcházejících hodin i praktického života, rozvíjeli jejich logické myšlení a schopnost komplexně pracovat s informacemi. Poskytovali všem žákům příležitost aktivně se zapojit do výuky. Dílčí pokroky podporovali převážně slovním hodnocením. Motivovali žáky zajímavostmi a zkušenostmi ze života. Výuka umožňovala

žákům upevnit si již získané vědomosti a uplatnit je při řešení jednoduchých problémových úloh, do kterých byly účelně zakomponovány také mezipředmětové vztahy. V matematice byly tyto postupy podporovány zaváděním prvků matematiky podle prof. Hejného. Zaznamenané výsledky provedených činností žáci dokázali přehledně shrnout a prezentovat před ostatními. Při plnění zadaných úkolů zodpovědně přistupovali k samostatné práci i činnostem vyžadujícím spolupráci. Komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku.

Na druhém stupni skladba sledované výuky v jednotlivých třídách odpovídala věku žáků a stanovené cíle byly většinou splněny. Výuka byla přehledně a logicky strukturovaná, náročnost učiva odpovídala specifickým podmínkám konkrétních žákovských kolektivů. V jazykové i ostatní výuce byla podporována čtenářská gramotnost, tvořivost a rozvoj paměťových schopností. Převažovala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací, zaznamenány byly i činnosti ve skupinách. Učitelé se snažili udržet pozornost žáků, sledovali výslovnost i obsahovou správnost jejich projevů. V přírodovědných předmětech a matematice učitelé vedli žáky ke spolupráci při odvozování a zdůvodňování matematických a fyzikálních vztahů, vyžadovali po žácích hledání alternativních způsobů postupů řešení a odvozování vztahů, zařazovali řešení praktických úloh ze života. Průběžně ověřovali kladením otázek zvládnutí učiva žáky, reagovali na jejich individuální chyby a analyzovali je. Kladli důraz na logické myšlení a přesné vyjadřování. Při samostatné práci žákům dle potřeby pomáhali. V použitých výukových metodách nebylo zaznamenáno využití experimentu, demonstrace nebo přímého pozorování. Individuální zkoušení žáků bylo ve sledované výuce ojedinělé.

Hospitované hodiny zaměřené na výchovné předměty byly dobře připravené po materiální, metodické i organizační stránce. Vyučující podporovali aktivní přístup žáků k výuce, vhodně je motivovali, průběžně hodnotili a oceňovali pochvalou jejich snahu. Pracovní činnosti vedly žáky k praktickému používání elementárních postupů při práci zvolenou technikou, podněcovaly je k tvořivému myšlení a rozvíjely pečlivost i vytrvalost při plnění zadaného úkolu. Činnosti v tělesné výchově směřovaly k osvojování pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců a aktivnímu rozvoji fyzického zdraví žáků. Pozitivním prvkem ve výuce tělesné výuky je maximální využití pobytu ve venkovním prostředí.

Pokud se v průběhu vzdělávání vyskytly obtíže, učitelé žákům většinou věnovali potřebnou individuální pozornost a poskytli jim zvýšenou podporu. Ve třídách panovala příjemná atmosféra a demokratické prostředí. Vztahy mezi žáky a vyučujícími byly přátelské, ale v rovině vzájemného respektu a úcty. Prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení byly uplatňovány příležitostně, pokud se vyskytly, dokázali žáci stručně zformulovat své vlastní působení v hodině. V závěru vyučovacích jednotek bylo obvykle provedeno krátké společné zhodnocení hodiny. V malé míře byla ve výuce zaznamenána podpora žáků nadaných formou diferencovaného zadávání úkolů a příkladů vyšší náročnosti s cílem účinně využít a rozvíjet jejich studijní potenciál a nadání.

Obvyklý průběh základního vzdělávání velmi často doplňují tematické dny, třídní nebo celoškolské projekty a jiné motivační formy (školská akademie, kulturní akce, účast na besedách a exkurzích). Ročně se řádově jedná o 50 akcí a 40 projektových dní s různým zaměřením. Pravidelná i příležitostná spolupráce s vnějšími partnery napomáhá doplňování a obohacování školních a mimoškolních aktivit. V rámci mezinárodního partnerství s polskou školou probíhají vzájemná setkání propojující nácvik dovedností komunikovat cizím jazykem a poznávání kulturních tradic sousedního národa. K rozvoji požadovaných kompetencí účastníků vzdělávání přispívá i jejich účast v celorepublikových projektech.

Aktuálně je škola zapojena do programu „Mediace do škol“, zaměřeného na umění řešit konflikty a zabránit jejich prohlubování.

Průběh vzdělávání dětí v přípravné třídě odpovídal jejich věku a možnostem. Děti se zapojovaly do zajímavých činností, jejichž náročnost se vhodně střídala, pravidelně byly zařazovány odpočinkové a pohybové chvíle. K plnění individuálních úkolů nebo spolupráci byly průběžně motivovány pochvalou a kladným slovním hodnocením. Ve vzdělávání byly vyváženým způsobem realizovány spontánní a řízené činnosti.

Škola velmi zodpovědně přistupuje k povinnostem v oblasti společného vzdělávání. K termínu inspekce poskytovala příslušnou péči žákům s příslušnými podpůrnými opatřeními v rozsahu 1. až 4. stupně. Zvolené postupy i zakoupené pomůcky byly v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Příslušnou dokumentaci vede a pravidelně aktualizuje výchovný poradce, který také průběžně informuje vyučující o stanovených postupech při práci s těmito žáky. K naplňování podpůrných opatření přispívá i práce asistentů pedagoga, kteří odpovídajícím způsobem pracují s příslušnými žáky případně s dalšími žáky ve třídě. Je patrné postupné nabývání zkušeností při uplatňování správných metodických postupů ve spolupráci učitelů s asistenty, která směřuje k požadovanému vytváření rovných příležitostí ve společném vzdělávání a zajišťování inkluzivního prostředí.

Základní vzdělávání je příkladným způsobem provázáno s působením školní družiny, která nabízí množství aktivit dle zpracovaného ŠVP. Během hospitací ve školní družině byla zaznamenána pozitivní atmosféra a průběžné vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci, toleranci a ohleduplnosti. V odpoledních blocích byly vhodně nabízeny relaxační a tvořivé činnosti i dostatek možností zapojit se do společenských her a soutěží, což bylo žáky maximálně využíváno. Pedagogové vstřícně přistupovali k jednotlivým žákům a prostřednictvím zajímavých aktivit jim pomáhali rozvíjet nové praktické dovednosti, zkušenosti, znalosti i postoje. Do organizace realizovaných aktivit se účinně zapojovali také asistenti pedagoga. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit (přes 20 zájmových kroužků) umožňuje komplexní působení na žáky v oblasti prevence rizikového chování a současně jim poskytuje příležitost k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření. Na úrovni příkladu dobré praxe je i vysoká úspěšnost při zapojování žáků do sportovních aktivit, rozvoj jejich pohybových dovedností a podpora zdravého životního stylu.

V mateřské škole byl v průběhu inspekce formou hospitací posuzován celodenní průběh vzdělávání a prostřednictvím vedených dokumentů sledovány návaznosti ve vzdělávání dětí. Průběh vzdělávání se vyznačoval srozumitelnou strukturou vymezenou režimovými prvky stravování i odpočinku, který však narušovala organizace stravování s uspořádanými přechody do školní jídelny. Tím byla ovlivněna optimální vyváženost poměru řízených a spontánních činností. Způsob organizování vzdělávání a stravování spíše omezoval děti v samostatném přístupu ke zvládnutí úkolů a komunikace byla méně orientována na vlastní řešení situací spojených se vzděláváním a výchovou. Řízené i spontánní aktivity probíhaly v jednotlivých třídách v různých organizačních formách podle účelu vzdělávacího záměru. Bylo zřejmé, že vzdělávací nabídka byla učitelkami ve třídách připravena s odlišně promyšlenou strategií. Nároky, které učitelky na děti ve třídách kladly, byly voleny z velké části jednotně, cílené individuální vzdělávání bylo ojedinělé a to v malých skupinách nejmladších a nejstarších dětí, a to spíše v dopoledním vzdělávacím bloku. Byly zaznamenány rezervy v organizačních formách vzdělávání, kdy zejména při realizaci řízených aktivit převládala frontální organizace a samostatné činnosti s absencí kooperativních aktivit. Nebylo dostatečně využito možností k rozvoji myšlení a spolupráce dětí kladením problémových otázek a hledáním řešení při situacích, které nastávají při

smysluplně nastavených integrovaných blocích. Tento způsob organizování vzdělávání omezoval děti v samostatném přístupu ke zvládnutí úkolů a nedostatečně respektoval jejich individuální tempo. Je pozitivní, že každodenní program zahrnoval dostatečný podíl aktivit rozvíjejících hudební, výtvarné a pohybové dovednosti dětí. Výsledky jejich pestré tvorby jsou průběžně prezentovány v prostředí šaten a chodeb školy. Každodenní program zahrnoval podíl aktivit rozvíjejících pohybové dovednosti dětí s využitím podpory spontánního pohybu při pobytu venku a nejstarší věková skupina dětí společně s přípravnou třídou mohla dvakrát týdně využívat školní tělocvičnu.

Vzdělávání bylo většinou podřízeno motivačnímu tématu i vzdělávacím cílům, v menší míře podpoře individuálních schopností, zájmů a vlastní iniciativy. Děti měly dostatek příležitostí pro spontánní hru v průběhu ranních a odpoledních nabízených činností. Uplatňováním vhodného, spíše však obecného hodnocení, učitelky přirozeně posilovaly sebevědomí dětí. Méně jim však poskytovaly konkrétní zpětnou vazbu. Účinné formy sebehodnocení a vzájemného hodnocení u dětí nebyly metodicky podporovány. Ve třídách převládala spíše vnímavá a empatická komunikace. Nejstarší děti byly dostatečně vedeny k samostatnosti zejména při stravování a hygieně. Učitelky s chůvou u nejmladších dětí empaticky reagovaly na jejich potřeby, které byly omezeny střídáním se v jedné školní výdejně stravy v prostorách pro hygienu. Ve všech třídách byl uplatňován diferencovaný přístup k dětem s rozdílnou potřebou odpočinku, učitelky jim při nižší potřebě spánku nabízely klidové činnosti. Při práci s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky vycházely z doporučení školského poradenského zařízení. Zatím nepropojily diagnostiku, kterou vedly, s plánem vedoucím k individuálnímu rozvoji dítěte a doporučená podpůrná opatření jako pomůcky a individuální vzdělávací plán pozvolna zpracovávají. Vedoucí učitelka poskytuje dle doporučení odborného pracoviště pedagogickou individuální intervenci v oblasti řečového vývoje. Všechny učitelky absolvovaly kurz logopedické prevence, což je výhodné pro širší poskytování podpůrných opatření v této oblasti.

Celý průběh vzdělávání doplňuje promyšlený systém prevence rizikového chování, který se opírá o vzájemnou důvěru vyplývající z trvalého osobního kontaktu pedagogů s dětmi i žáky. Činnosti v této oblasti koordinuje zkušená metodička prevence, která zpracovala příslušnou dokumentaci a zajišťuje potřebnou spolupráci s příslušnými institucemi. Cíle preventivního programu jsou součástí vzdělávacího procesu a byly vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce. Pedagogové trvale podporují správné vzory chování, usilují o vytváření žádoucích vztahů v třídních kolektivech, transparentní komunikaci a preventivní diagnostiku. Pozorováním chování dětí a žáků v průběhu inspekční činnosti bylo patrné, že nastavená pravidla respektují.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola provádí podle stanovených pravidel, která jsou součástí školního řádu. Průběžné výsledky žáků i celkovou úroveň jejich připravenosti k navazujícímu vzdělávání vyhodnocuje vedení školy v rámci své kontrolní a hospitační činnosti a následně pravidelně projednává individuální a skupinové výsledky vzdělávání při jednání pedagogické rady. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů, zadáváním vlastních testů a čtvrtletních písemných prací i přímým pozorováním. Škola se každoročně zapojuje do externího testování zajišťovaného vybranými subjekty. Souhrnné přehledy dokladují lepší výsledky v oblasti jazykového vzdělávání, v matematice a přírodovědě jsou zaznamenány průměrné hodnoty. Dosažením požadované úrovně očekávaných výstupů žáci bez problémů zvládají přechod z prvního na druhý stupeň základní školy. Každoročně se také sleduje

a vyhodnocuje úspěšnost žáků v přijímacím řízení ve středních školách. V letošním školním roce pokračuje 80 % žáků ve středním vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou a zbývající v oborech vzdělání s výučním listem. Z přehledů klasifikace vyplývá, že v uplynulém školním roce 61 % žáků prospělo s vyznamenáním, pouze jeden žák neprospěl. Základní škola v rámci svých možností systematicky vyhodnocuje individuální i plošnou úroveň výsledků vzdělávání žáků. Řádně sleduje a hodnotí jejich celkovou úspěšnost v realizovaných ŠVP a připravuje je na přechod do vyšších stupňů vzdělávání. Ke sledování výsledků v navazujícím vzdělání škola nemá systematické nástroje, většinou vychází z ústních sdělení bývalých žáků nebo jejich rodinných příslušníků.

Závěry ze všech typů hodnocení ovlivňují další řízení vzdělávacího procesu a jeho potřebné úpravy. O výsledcích vzdělávání v základním vzdělávání škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, deníčků na pravidelných třídních schůzkách, v době konzultačních dnů, při osobních setkáních ve škole či neformálních akcích. Ucelené přehledy jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti školy.

Správné nastavení systému prevence rizikového chování se odráží v počtu udělených výchovných opatření, kde výrazně převládají pochvaly a jiná ocenění nad kázeňskými opatřeními. V období posledních dvou školních roků nebyl nikdo hodnocen sníženou známkou z chování, škola se dlouhodobě nesetkává s neomluvenou absencí dětí a žáků. Výchovné problémy se objevují minimálně, pokud nastanou, jsou řešeny bezodkladně dle nastavených pravidel a ve spolupráci se zákonnými zástupci. Pozitivně působí i organizování adaptačních kurzů a pestrá nabídka odpoledních volnočasových aktivit.

Přípravná třída připravuje děti k bezproblémovému přechodu do 1. ročníku základního vzdělávání, a tím úspěšně předchází možným problémům v počátcích povinné školní docházky.

Výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině jsou úzce provázány s působením základní školy. Představují je zejména verbální a výtvarné projevy žáků, výstupy tvořivých činností, a informace či fotogalerie z uskutečněných akcí prezentované na webových stránkách školy. Výrazná je účast žáků ve sportovních soutěžích, v atletických disciplínách bývá i na republikové úrovni. K úspěšnému působení školy v této oblasti přispívá dlouhodobá spolupráce s místní tělovýchovnou jednotou (TJ Loučky), která se spolupodílí na organizaci 10 různě zaměřených žákovských sportovních oddílů. Ekonomickou dostupnost zájmových útvarů umožňuje také výrazná podpora ze strany zřizovatele školy. Trvalý a vysoký zájem žáků o nabízené aktivity potvrzuje, že příkladně zvolená strategie je smysluplná a efektivní.

Učitelky v mateřské škole byly vedeny k hodnocení naplňování třídních plánů i výsledků dětí. Účinnost systému, kterým škola zjišťovala objektivní informace o průběhu a úrovni vzdělávání dětí však vykazovala rezervy. Oblast preprimární diagnostiky byla vedena spíše formálními písemnými záznamy o individuálních pokrocích každého dítěte. Ve třídě nejstarších dětí vedla učitelka měsíční záznamy, které informovaly o pokrocích každého dítěte. Informace získávané prostřednictvím těchto systémů, však nebyly cíleně využívány pro plánování vzdělávací nabídky zaměřené na vyrovnávání individuálních nerovnoměrností ve vývoji dětí. Přesto z průřezových hospitací ve třídách a studia třídní dokumentace vyplývá, že dosahované vzdělávací výsledky dětí odpovídají cílům stanoveným v ŠVP. Mateřská škola část z nich prezentovala rodičům v prostředí šatny všech tříd, kde měli také informace o základním programovém zaměření a akcích školy. Dobré úrovně škola dosahovala v rozvoji kompetencí komunikativních, méně pak k učení řešením problémů a podpoře poznatků dětí odpovídající jejich individuální úrovni. Děti se dobře orientovaly ve svém prostředí a ty, které zahájily vzdělávání v září 2017, se zde poměrně dobře

adaptovaly. Chovaly se k sobě ohleduplně, přirozeně přijímaly odlišnosti, většinou si uvědomovaly nevhodné projevy chování a většina z nich se dokázala domluvit, spolupracovat a dodržovat základní pravidla soužití. Při plnění zadaných úkolů děti uměly postupovat podle pokynů. Při činnostech děti mezi sebou přirozeně a bez zábrán komunikovaly a v rámci svých možností bezproblémově navazovaly kontakty s dospělými. Měly odpovídající slovní zásobu, ve svých projevech byly otevřené, dovedly vyjádřit své potřeby i přání, vyprávět své zážitky a vést rozhovor. Škola účelně využívá nabízených možností pro spolupráci s odbornými pracovišti, místními organizacemi a spolky i se zákonnými zástupci. Pro rozvoj pohybových dovedností se zapojila do projektu „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“. Prohloubila se také součinnost se základní školou, která významně napomáhá k plynulému přechodu dětí do navazujícího stupně vzdělávání.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V roce 2013 došlo k připojení mateřské školy k základní škole.
- Byla provedena změna na vedoucí pozici v mateřské škole.
- Byly provedeny dílčí úpravy školních vzdělávacích programů, včetně zavedení předmětu taneční a pohybová výchova.
- Pro děti s odloženou školní docházkou byla ve škole zřízena přípravná třída.
- Rozšíření kompetencí pedagogů v oblasti komunikace, mediačních dovedností a týmové spolupráce přispělo k jejich výraznějšímu uplatňování v procesu vzdělávání.
- Ve výuce matematiky škola postupně zařazuje prvky Hejného metody pro účinnější podporu matematické gramotnosti.
- Úpravou zázemí pro pedagogy se zlepšily podmínky k jejich vzájemné spolupráci.

Silné stránky

- Realizace aktivit zaměřených na osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků školy vede učitele k týmové spolupráci a aktivnímu přístupu ke zvyšování kvality výuky při naplňování vzdělávacích programů.
- Příznivé klima ve škole a práce s žáky založená na empatickém přístupu a vzájemném respektu účinně napomáhá vytváření pozitivních vztahů mezi účastníky vzdělávání.
- Zodpovědný přístup pedagogických pracovníků k naplňování zásad společného vzdělávání vytváří žákům se speciálními vzdělávacími potřebami potřebné předpoklady pro úspěšné plnění školní docházky.
- Účinný systém prevence rizikového chování přispívá k minimalizaci výskytu negativních projevů dětí a žáků.
- Organizace zájmového vzdělávání ve školní družině a pestrá nabídka volnočasových aktivit podporuje rozvoj individuálních i skupinových zájmů žáků.
- Vysoká úspěšnost při zapojení většiny žáků do sportovních a pohybových aktivit včetně spolupráce s místní tělovýchovnou jednotou podporuje rozvoj zdravého životního stylu.

- Zapojení se do projektů a aktivity vedení školy při realizaci místních akčních plánů přináší škole možnosti širší spolupráce s externími subjekty, která přispívá k obohacení vzdělávací nabídky.
- Vedení školy intenzivně pracuje na identifikaci rezerv v předškolním vzdělávání, projednává je se zaměstnanci a přijímá vhodná opatření k nápravě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší využívání diferenciací činností ve výuce směřující k podpoře nadaných žáků v základní škole.
- Systém získávání informací o individuálních schopnostech dětí v mateřské škole není dostatečně využíván k pedagogickým opatřením, což se odráží ve vzdělávací nabídce diferencované spíše podle věku dětí a ne jejich individuálních možností.
- Omezené prostorové podmínky v mateřské škole. Některé vzdělávací aktivity je nutné realizovat v místnosti pro stravování, která není pro tento účel optimálně vybavena.
- Přestože ředitelka a vedení školy přistupují k řízení mateřské školy aktivně a její činnost monitorují, podklady pro účinné metodické vedení zaměřené na zvyšování kvality pedagogického procesu nebyly ještě dostatečně a účelně využívány pro zpestření metod a forem práce.
- Poskytování zpětné vazby dětem v mateřské škole není dosud zažitou součástí denních aktivit, děti neprovádějí vlastní ani vrstevnická hodnocení.

Příklady inspirativní praxe

- Promyšlená strategie školy vytváří nadstandardní podmínky pro poskytování dostupné a pestré nabídky volnočasových činností. Vzájemné provázání práce základní školy a školní družiny v této oblasti příkladným způsobem zajišťuje rozvoj individuálních zájmů žáků a pozitivně ovlivňuje prevenci rizikového chování. Ve spolupráci s místní tělovýchovnou jednotou a s podporou zřizovatele se dlouhodobě úspěšně daří motivovat žáky k vysoké účasti ve sportovních aktivitách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatnit větší míru diferenciací ve výuce vzhledem k nadaným žákům a dětem podle jejich individuálních schopností a dovedností.
- Metodicky podporovat a posilovat prvky formativního hodnocení ve výuce a v mateřské škole vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení s ohledem na jejich individuální schopnosti.
- Účinně metodicky vést a doplňovat poznatky učitelek mateřské školy v oblasti plánování činností s vazbou na organizaci vzdělávání s využíváním moderních metod a forem práce.
- Ve spolupráci se zřizovatelem optimalizovat prostorové podmínky v budově mateřské školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Zátor, příspěvkové organizace, vydaná na základě usnesení Zastupitelstva obce Zátor č. j. Uč. 132/08/12 ze dne 7. 8. 2012, platná od 7. 8. 2012
2. Výjimka z nejnižšího počtu dětí přípravné třídy pro školní rok 2017/2018, udělená zřizovatelem školy na základě usnesení Zastupitelstva obce Zátor č. 288/04/17, ze dne 5. 4. 2017
3. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě mateřské školy schválené Zastupitelstvem obce Zátor na základě usnesení č. 216/07/05, ze dne 27. 7. 2005, vydané s platností od školního roku 2005/2006 do roku 2020
4. Jmenovací dekret do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy Zátor, příspěvkové organizace, vydaný starostkou obce dne 15. 7. 2014
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola v pohybu“, platný od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu „Barevná cesta ke škole“, platný od 1. 9. 2015
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Barevná cesta“, platný od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2016
9. Koncepční záměr pro školní družinu na období 2014-2017, ze dne 2. 9. 2014
10. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017 - 2020, ze dne 31. 8. 2017
11. Plán práce pro školní rok 2017/2018
12. Celoroční plán školní družiny pro školní rok 2017/2018
13. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2017/2018
14. Minimální preventivní program a strategie minimalizace projevů rizikového chování pro školní rok 2017/2018, ze dne 1. 9. 2017
15. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
16. Personální dokumentace všech vyučujících, vedená ve školním roce 2017/2018
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018
18. Školní řád základní školy, včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 1. 9. 2017
19. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2017
20. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2017
21. Vnitřní řád školních jídelen, s účinností od 1. 9. 2016
22. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2017/2018
23. Organizační řád, s účinností od 1. 9. 2017
24. Třídní knihy základní školy, vedené ve školním roce 2017/2018
25. Třídní knihy mateřské školy, vedené ve školním roce 2017/2018
26. Školní matrika žáků základní školy, vedená ve školním roce 2017/2018
27. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vedená ve školním roce 2016/2017
28. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2017/2018 (spisový přehled, dohoda o docházce do mateřské školy, žádost o přijetí, evidenční list dítěte, žádost

- o ukončení předškolního vzdělávání, rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, dokumentace z odborných pracovišť)
29. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině, vedené ve školním roce 2017/2018
 30. Zápisy z jednání školské rady, od 14. 10. 2015
 31. Zápisy z jednání pedagogické rady, od 22. 8. 2016
 32. Plán uvádění do praxe začínající učitelky mateřské školy
 33. Plán práce uvádějící učitelky školní rok 2017/2018
 34. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd mateřské školy na školní rok 2017/2018
 35. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2017/2018
 36. Záznam o dítěti (diagnostika) – Přehled o rozvoji dítěte
 37. Výtvarné, pracovní a grafomotorické záznamy dětí
 38. Portfolia pedagogů mateřské školy
 39. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a požární ochrany
 40. Knihy úrazů dětí a žáků ve školním roce 2017/2018
 41. Tabulka – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 13. 1. 2017
 42. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Výše ukazatelů v oblasti přímých výdajů na vzdělávání a další účelové neinvestiční prostředky na rok 2016 a 2017
 43. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2016
 44. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Mgr. Ivo Vondra v. r.

RNDr. Libor Kubica, školní inspektor

RNDr. Libor Kubica v. r.

Mgr. Milena Milionová, školní inspektorka

Mgr. Milena Milionová v. r.

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Bc. Blanka Benčíčová v. r.

V Opavě 1. 11. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Barbora Šovčíková, ředitelka školy

Mgr. Bc. Barbora Šovčíková v. r.

V Zátoru 3. 11. 2017